

Streszczenie pracy doktorskiej mgr Marii Matli

Promotor: prof. dr hab. Antoni Czupryna

Temat pracy doktorskiej: „Zastosowanie koncepcji PNF u hospitalizowanych osób starszych w kontekście poprawy samodzielności” – monografia

Wydłużające się życie starszej populacji w ostatnim czasie powoduje, że coraz więcej ludzi w podeszłym wieku wymaga odpowiedniej opieki medycznej, dostosowanej do ich potrzeb a także specyfiki schorzeń. Stan funkcjonalny czyli sprawność funkcjonalna (tzw. czynnościowa), charakteryzuje się zdolnością do wykonywania czynności życia codziennego oraz określonych zadań, co gwarantuje niezależność, samodzielność i pełnienie ról społecznych. Celem prowadzonych badań była ocena wpływu zastosowania metody PNF na samodzielność osób starszych hospitalizowanych na oddziale geriatryi.

Grupę badaną stanowili pacjenci hospitalizowani w oddziale geriatrycznym w wieku 65 lat i więcej spełniający kryteria włączenia do osiągnięcia liczebności 80. W kryterium włączenia poza wiekiem był brak w badaniach zaburzeń funkcji poznawczych odpowiadających otępieniu czy depresji wynikający z historii chorób. Podstawowym warunkiem włączenia do badań było zgłoszenie pacjenta na leczenie rehabilitacyjne przez lekarza oraz spełniany wiek w kryterium włączenia. Pacjentów losowo podzielono na dwie 40 osobowe grupy: grupa rehabilitowana metodą PNF, grupa rehabilitowana rehabilitacją ogólnousprawniającą.

Leczenie rehabilitacyjne odbywało się codziennie przez maksymalnie 10 dni roboczych, po 45 minut dziennie. Pacjenci byli badani dwukrotnie przed usprawnianiem oraz po maksymalnie 10 dniowej rehabilitacji. U każdego z pacjentów przeprowadzony został wywiad zawierający podstawowe dane o pacjencie, tj. wiek, płeć, informacje na temat przebytych i aktualnych chorób, rodzaj wykonywanej pracy zawodowej, doba hospitalizacji w szpitalu a także przeprowadzono ocenę sprawności funkcjonalnej w odniesieniu o stosowane elementy kompleksowej oceny geriatrycznej. Ocena była przeprowadzona dwukrotnie u każdego z pacjentów. Pierwszy raz od zlecenia pacjenta na rehabilitację. Drugi raz po upływie maksymalnie 10 dni roboczych od zakończenia indywidualnej terapii z pacjentem z wykorzystaniem metody PNF bądź rehabilitacji ogólnousprawniającej. U każdego z pacjentów przeprowadzono badanie w celu oceny sprawności w zakresie podstawowych funkcji życiowych (ADL), sprawności w zakresie złożonych czynności życiowych (IADL), oceny ryzyka upadków (test wstań i idź) oraz sprawności fizycznej (test

Short Physical Performance Battery) oraz subiektywną ocenę odczucia sprawności ocenioną przy użyciu skali numerycznej NRS.

W przeprowadzonym badaniu w żadnym z testów całościowej oceny geriatrycznej fizjoterapia metodą RO nie przyniosła lepszych wyników w stosunku do metody PNF. Zastosowanie koncepcji PNF w warunkach szpitalnych istotnie poprawia sprawność funkcjonalną w stosunku do RO. W sześciu z dziewięciu testów COG fizjoterapia metodą PNF przyniosła lepsze wyniki ze statystycznego punktu widzenia. W trzech z dziewięciu testów COG fizjoterapia metodą PNF przyniosła lepsze wyniki ze statystycznego punktu widzenia. W trzech z dziewięciu testów COG fizjoterapia metodą PNF przyniosła lepsze wyniki ale z punktu widzenia statystycznego nie wyszły różnice pomiędzy fizjoterapią RO i PNF.

W uzyskanych wynikach zauważono, że rehabilitacja w warunkach szpitalnych przynosi korzystne efekty poprawy funkcjonowania w życiu codziennym. Stwierdzono, że ilość dni rehabilitacji istotnie wpływa na poprawę sprawności. Porównując dni rehabilitacji do pięciu i powyżej pięciu zauważono polepszenie wyników zarówno w grupie PNF jak i RO, na korzyść grupy z liczbą dni rehabilitacji większą od pięciu oraz większą bądź równą pięć. Zastosowanie koncepcji PNF w warunkach szpitalnych istotnie poprawia sprawność funkcjonalną w stosunku do RO. W żadnym z testów COG fizjoterapia metodą RO nie przyniosła lepszych wyników w stosunku do metody PNF. Ocena sprawności funkcjonalnej jest istotnym elementem kompleksowej oceny pacjenta w wieku starszym i ma na celu określenie przede wszystkim samodzielności osoby starszej w zakresie ich samodzielnego funkcjonowania. Otrzymane wyniki mogą pomóc w opracowaniu lepszej profilaktyki i tym samym zmniejszeniu skali problemu.

Streszczenie w języku angielskim

The prolonged life of the elderly population has recently resulted in the fact that more and more elderly people require appropriate medical care, tailored to their needs and the specificity of diseases. Functional state, i.e. functional efficiency (the so-called functional), is characterized by the ability to perform everyday activities and specific tasks, which guarantees independence, independence and the performance of social roles. The aim of the research was to assess the impact of the PNF method on the independence of elderly people hospitalized in the geriatric ward.

The study group consisted of patients hospitalized in the geriatric ward, aged 65 years and over, meeting the inclusion criteria until the number of people of 80. The inclusion criterion, apart from age, was the lack of cognitive dysfunctions related to dementia or depression in the studies, resulting from the history of diseases. The basic condition for inclusion in the study was the application of the patient for rehabilitation treatment by a doctor and meeting age in the inclusion criterion. The patients were randomly divided into two groups of 40: the group rehabilitated with the PNF method, the group rehabilitated with general rehabilitation.

Rehabilitation treatment will take place every day for a maximum of 10 working days, 45 minutes a day. The patients were examined twice before the rehabilitation and after a maximum of 10 days of rehabilitation. Each patient underwent an interview containing basic data about the patient, i.e. age, sex, information on past and current diseases, type of professional work, day of hospitalization in the hospital, and a functional fitness assessment with regard to the applied elements of a comprehensive geriatric assessment . The evaluation was performed twice in each of the patients. The first time since the patient was commissioned for rehabilitation. The second time after a maximum of 10 working days from the end of individual therapy with the patient using the PNF method or general rehabilitation. Each patient underwent a study to assess basic vital functions (ADL), complex vital functions (IADL), fall risk (stand up and walk test) and physical fitness (Short Physical Performance Battery test) and subjective assessment of the feeling of fitness assessed using the numerical scale of the NRS.

In the conducted study, in none of the tests of the overall geriatric evaluation, the RO physiotherapy did not bring any better results than the PNF method. The use of the PNF concept in hospital conditions significantly improves functional efficiency in relation to RO. In six of the nine COG tests, PNF physiotherapy was statistically better. In three out of nine COG tests,

PNF physiotherapy was statistically better. In three out of nine COG tests, PNF physiotherapy gave better results, but from a statistical point of view, there were no differences between RO and PNF physiotherapy.

In the obtained results it was noticed that rehabilitation in hospital conditions brings beneficial effects of improving functioning in everyday life. It was found that the number of rehabilitation days significantly improves fitness. Comparing the rehabilitation days to five and over five, an improvement in the results of both the PNF and RO groups was observed, in favor of the group with the number of rehabilitation days greater than five and greater than or equal to five. The use of the PNF concept in hospital conditions significantly improves functional efficiency in relation to RO. In none of the COG tests, RO physiotherapy did not bring any better results than the PNF method. Functional fitness assessment is an important element of a comprehensive assessment of an elderly patient and is primarily aimed at determining the independence of an elderly person in terms of their independent functioning. The obtained results may help to develop a better prevention and thus reduce the scale of the problem.